

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije od
1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 1. mart 2012.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: **sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući**
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: **g. John Hocking**

Odluka od: **1. marta 2012.**

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**JAVNA REDIGOVANA VERZIJA
"ODLUKE PO ŠEZDESET SEDMOM I ŠEZDESET OSMOM ZAHTJEVU
OPTUŽENOG U VEZI S KRŠENJEM OBAVEZE OBJELODANJIVANJA"
OD 1. MARTA 2012.**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po javnom "Šezdeset sedmom zahtjevu da se konstatiše kršenje obaveze objelodanjivanja i odrede pravna sredstva (decembar 2011.)" s povjerljivim dodacima, koji je optuženi podnio 10. januara 2012. godine (dalje u tekstu: Šezdeset sedmi zahtjev), i javnom "Šezdeset osmom zahtjevu da se konstatiše kršenje obaveze objelodanjivanja i odrede pravna sredstva (januar 2012.)" s povjerljivim dodacima, koji je optuženi podnio 30. januara 2012. godine (dalje u tekstu: Šezdeset osmi zahtjev) i ovim donosi odluku po njima.

I. Argumentacija

1. Optuženi u Zahtjevima tvrdi da je tužilaštvo prekršilo pravilo 68 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik) time što je 13. decembra 2011., odnosno 10. januara 2012. godine objelodanilo dopise koje je uputilo državnim vlastima tražeći povlastice za 43 svjedoka tužilaštva (dalje u tekstu: Prepiska).¹ On tvrdi da se Prepiska odnosi na 17 svjedoka koji su već svjedočili u ovom predmetu,² 12 svjedoka koji tek treba da svjedoče (dalje u tekstu, zajedno: Svjedoci na osnovu pravila 92ter),³ i 14 svjedoka čije su pismene izjave i usmeni iskazi uvršteni u spis na osnovu pravila 92bis (dalje u tekstu: Svjedoci na osnovu pravila 92bis)⁴ (dalje u tekstu, zajedno: Svjedoci).

2. Optuženi primjećuje da je Vijeće, u Odluci po Šezdesetom, Šezdeset prvom, Šezdeset trećem i Šezdeset četvrtom zahtjevu optuženog u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja, zavedenoj 22. novembra 2011. godine (dalje u tekstu: Objedinjena

¹ Šezdeset sedmi zahtjev, par. 1-2; Šezdeset osmi zahtjev, par. 1-2.

² Šezdeset sedmi zahtjev, par. 3, u vezi sa svjedocima KDZ011, KDZ017, KDZ051, KDZ052, KDZ310, KDZ490, KDZ605, Ivom Atljom, Arminom Baždarom, Isakom Gašijem, Nenadom Krejićem, Idrizom Merdžanićem, Kerimom Mešanovićem, Mirsadom Mujadžićem, Izetom Redžićem i Nusretom Sivcem; Šezdeset osmi zahtjev, par. 3, u vezi sa svjedokom KDZ045.

³ Šezdeset sedmi zahtjev, par. 5, u vezi sa svjedocima KDZ015, KDZ045, KDZ047, KDZ067, KDZ068, KDZ084, KDZ114, KDZ122, KDZ296, KDZ610, Midhom Alićem i Momirom Nikolićem.

⁴ Šezdeset sedmi zahtjev, par. 4, u vezi sa svjedocima KDZ010, KDZ023, KDZ054, KDZ070, KDZ092, KDZ407, KDZ611, Jusufom Avdispahićem, Draženom Erdemovićem, Sakibom Husrefovićem, Nerminom Karagićem, Mirsadom Kuralićem i Safetom Tačijem; Šezdeset osmi zahtjev, par. 3, u vezi sa svjedokom KDZ072. Vijeće napominje da je u vrijeme podnošenja Šezdeset sedmog zahtjeva već bilo odobrilo zahtjev tužilaštva da se iskaz Dražena Erdemovića predoči na osnovu pravila 92bis, v. Odluka po petom zahtjevu tužilaštva za prihvatanje pismenih izjava umjesto svjedočenja *viva voce* na osnovu pravila 92bis (svjedoci u vezi sa Srebrenicom), 21. decembar 2009. godine (dalje u tekstu: Odluka u vezi sa Srebrenicom), par. 67(B)(2). Međutim, nakon tog datuma, Vijeće je donijelo odluku da se Dražen Erdemović pozove radi unakrsnog ispitivanja i da njegov iskaz bude predočen na osnovu pravila 92ter, v. Odluka da se Dražen Erdemović pozove radi unakrsnog ispitivanja, 13. februar 2012. godine, par. 10.

odлуka), već konstatovalo da je tužilaštvo trebalo objelodaniti takav materijal u skladu s pravilom 68 Pravilnika.⁵ On traži da se doneše konkretan zaključak da je tužilaštvo prekršilo pravilo 68 jer nije objelodanilo Prepisku čim je to bilo moguće.⁶ Pored toga, on je, kao daljnje pravno sredstvo, zatražio izuzimanje svjedočenja Svjedoka ili, alternativno, da se svaki od Svjedoka “pozove, odnosno ponovo pozove radi unakrsnog ispitivanja, kako bi se istražilo kakva su im obećanja dana i kakav je uticaj tih obećanja na njihovu vjerodostojnost”.⁷

3. Dana 12. januara 2012. godine, s obzirom na broj svjedoka na koje se odnosi Šezdeset sedmi zahtjev, tužilaštvo je zatražilo da mu se produži rok za podnošenje odgovora na Šezdeset sedmi zahtjev i da u tom odgovoru prekorači propisani broj riječi za 17.000 riječi, što mu je odobreno.⁸ Dana 10. februara 2012. godine, tužilaštvo je podnijelo “Objedinjeni odgovor tužilaštva na Karadžićev Šezdeset sedmi i Šezdeset osmi zahtjev da se konstataže kršenje obaveze objelodanjivanja”, s povjerljivim dodacima od A do D (dalje u tekstu: Odgovor). Shodno Objedinjenoj odluci, tužilaštvo je potvrdilo da veliki broj dokumenata sadržanih u Prepiscu podliježe pravilu 68, s obzirom na sličnosti s materijalom za koji je Vijeće konstatovalo da bi mogao uticati na vjerodostojnost svjedoka.⁹ U svakom slučaju, tužilaštvo se protivi tome da se odobri bilo kakvo pravno sredstvo, zbog toga što optuženi nije pokazao, pa čak ni iznio navode da mu je nanesena šteta u vezi objelodanjivanjem Prepiske.¹⁰

4. Tužilaštvo tvrdi da materijal povezan sa sedam Svjedoka ne podliježe pravilu 68 jer se njime “ne dokazuje da je svjedok zatražio i/ili ostvario neku korist, ili da se tužilaštvo angažovalo na tome da svjedok potencijalno ostvari neku korist time što je svjedok tužilaštva”.¹¹ Uz to, tužilaštvo primjećuje da se u Prepisci ništa ne odnosi na Ibru

⁵ Šezdeset sedmi zahtjev, par. 6; Šezdeset osmi zahtjev, par. 4.

⁶ Šezdeset sedmi zahtjev, par. 6; Šezdeset osmi zahtjev, par. 4.

⁷ Šezdeset sedmi zahtjev, par. 7-8; Šezdeset osmi zahtjev, par. 5-6.

⁸ Pretres, T. 22816-22817 (12. januar 2012. godine).

⁹ Odgovor, par. 1, 5 i 7.

¹⁰ Odgovor, par. 1 i 11.

¹¹ Odgovor, par. 2, 9, u vezi sa svjedocima KDZ407, Arminom Baždarom, Draženom Erdemovićem, KDZ122, Momirom Nikolićem, KDZ610 i KDZ072. Sadržaj tih dokumenata detaljnije je objašnjen u povjerljivom Dodatku C Odgovoru. Odgovor, povjerljivi Dodatak C, par. 103–104, 106, 108, 110, gdje se upućuje na Šezdeset sedmi zahtjev, povjerljivi Dodatak B, ERN 06812426–06812427 (vezan za svjedoka KDZ407); ERN 06812633 (vezan za Armina Baždara); ERN 06812419–06812425 (vezan za Dražena Erdemovića); ERN 06807000–06807001, 06807134–06807135, 06807138, 06812431–06812433, 06812439–06812443, 06812447–06812448, 06812435–06812438, 06812444–06812446 (vezani za svjedoka KDZ122); 06812449–06812451 (vezan za Momira Nikolića); 06812677 (vezan za svjedoka KDZ610); Šezdeset osmi zahtjev, povjerljivi Dodatak A (vezan za svjedoka KDZ072).

Osmanovića.¹² S obzirom na ta zapažanja, ono smatra da Zahtjeve treba odbaciti kad je riječ o tih osam svjedoka.¹³ Tužilaštvo takođe priznaje da jedan svjedok nije imenom naveden u Šezdeset sedmom zahtjevu, ali da se dijelovi Prepiske odnose na njega.¹⁴ Pored toga, jedan broj dokumenata priloženih uz Šezdeset sedmi zahtjev je tužilaštvo greškom objelodanilo u skladu s pravilom 68, ali se oni ne odnose na svjedočke u ovom predmetu.¹⁵

5. Tužilaštvo primjećuje da je među dokumentima priloženim uz Šezdeset sedmi zahtjev njih 17 već bilo predmet zahtjeva po kojima je Vijeće već donijelo odluke i da stoga Šezdeset sedmi zahtjev treba odbaciti ili ocijeniti bespredmetnim kad je riječ o tim dokumentima (dalje u tekstu: Dokumenti o kojima je odlučeno).¹⁶ Tužilaštvo dalje primjećuje da je u vezi sa četiri svjedoka Vijeće već donijelo odluku o dokumentima koji su slične prirode kao Dokumenti o kojima je odlučeno i da je konstatovalo da optuženom nije nanesena šteta tim kasnijim objelodanjivanjem.¹⁷ Tužilaštvo tvrdi da je sadržaj tih dokumenata u suštini isti kao sadržaj dokumenata iz Šezdeset sedmog zahtjeva i da stoga Šezdeset sedmi zahtjev treba odbiti kad je riječ o tim svjedocima.¹⁸

6. Što se tiče Svjedoka na osnovu pravila 92ter, tužilaštvo primjećuje da optuženi nije iznio navod da Prepiska ima uticaja na njihove iskaze, već da je, zapravo, "ono što su ti svjedoci rekli u svojim iskazima i ranijim pismenim izjavama ostalo dosljedno, bez obzira na događaje opisane" u Prepisci.¹⁹ S obzirom na to zapažanje, tužilaštvo tvrdi da, čak i da je optuženi bio u mogućnosti da svakom svjedoku postavi dodatna pitanja, sadržaj Prepiske nije od takvog značaja da bi njeno kasno objelodanjivanje štetno uticalo na unakrsno ispitivanje predmetnih svjedoka od strane optuženog ili na njegovu kompletну strategiju odbrane ili pristup odbrani.²⁰ Uz to, u vezi sa četiri Svjedoka na osnovu pravila 92ter, tužilaštvo tvrdi da su, prije njihovog svjedočenja, optuženom već bili objelodanjeni dokumenti koji se odnose na slična pitanja i da je on "stoga u

¹² Odgovor, par. 2. Vijeće primjećuje da se, suprotno tvrdnji tužilaštva, Ibro Osmanović ne spominje nigdje u Zahtjevima, te da nema dalje potrebe da se argumenti tužilaštva razmatraju u vezi s tim svjedokom.

¹³ Odgovor, par. 2, 9.

¹⁴ Odgovor, par. 3, u vezi s Ahmetom Zulićem.

¹⁵ Odgovor, par. 10, povjerljivi Dodatak D.

¹⁶ Odgovor, par. 4, povjerljivi Dodatak A.

¹⁷ Odgovor, par. 15.

¹⁸ Odgovor, par. 15.

¹⁹ Odgovor, par. 12.

²⁰ Odgovor, par. 12.

potpunosti raspolagao mogućnošću da ta pitanja obradi tokom unakrsnog ispitivanja ukoliko je to želio”.²¹ Pored toga, u vezi sa 12 Svjedoka na osnovu pravila 92ter, tužilaštvo primjećuje da nijedan od njih još nije bio svjedočio u trenutku kad je optuženom objelodanjena Prepiska i da stoga “optuženi nije pokazao da mu je u tom smislu nanesena bilo kakva šteta. On i dalje u potpunosti raspolaže mogućnošću da tokom unakrsnog ispitivanja ili u pismenom podnesku pokrene pitanja iz relevantnih dokumenata”.²²

7. Što se tiče Svjedoka na osnovu pravila 92bis, tužilaštvo tvrdi da je Vijeće, uprkos tome što se optuženi načelno protivi zahtjevima na osnovu pravila 92bis, odlučilo da njihovo svjedočenje uvrsti u spis na osnovu pravila 92bis.²³ Tužilaštvo primjećuje da je Vijeće konstatovalo da su ova svjedočenja na osnovu pravila 92bis kumulativni dokazi “o bazi zločina” koji se, “mada su relevantni za optužbe protiv optuženog, ne odnose na njegova djela i ponašanje, da se njima ne dokazuje da je on učestvovao u UZP-u ili da je s izvršiocima dijelio potrebnu namjeru za činjenje zločina za koje se tereti i ne opisuju ponašanje drugih osoba koje su dovoljno bliske s optuženim da bi to nalagalo pristupanje svjedoka radi unakrsnog ispitivanja”.²⁴ Tužilaštvo tvrdi da, u tim okolnostima, ukupna strategija optuženog ne bi bila drugačija da je dobio Prepisku i da bi, čak i da je Vijeće Svjedoke na osnovu pravila 92bis pozvalo radi unakrsnog ispitivanja, “to neznatno uticalo na njegovu odbranu u cijelosti”.²⁵

8. Tužilaštvo tvrdi da je izuzimanje relevantnih dokaza jedna od ekstremnijih mjera koje Vijeću stoje na raspolaganju i da je Vijeće u sličnim činjeničnim okolnostima konstatovalo da izuzimanje nije opravdano, te da, s obzirom na to, treba da odbije zahtjev optuženog da se iskazi Svjedoka izuzmu u ovom predmetu.²⁶ Isto tako, tužilaštvo tvrdi da, s obzirom na to da optuženom nije nanesena nikakva šteta i da nije pokazao valjan razlog, zahtjev da se Svjedoci ponovno pozovu takođe treba odbiti.²⁷ U prilog toj tvrdnji,

²¹ Odgovor, par. 13-14, u vezi sa svjedocima KDZ011, Ivom Atljom, Idrizom Merdžanićem i Nenadom Krejićem.

²² Odgovor, par. 18.

²³ Odgovor, par. 16.

²⁴ Odgovor, par. 16.

²⁵ Odgovor, par. 16.

²⁶ Odgovor, par. 16, gdje se poziva na Odluku po Šezdesetpetom zahtjevu optuženog u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja, 12. januar 2012. godine (dalje u tekstu: Odluka po Šezdesetpetom zahtjevu), par. 25; Objedinjena odluka, par. 32-36.

²⁷ Odgovor, par. 20.

tužilaštvo primjećuje da "nema sadržajnih nedosljednosti u brojnim izjavama i svjedočenjima tih svjedoka" i da eventualno objašnjenje koje bi Svjedoci mogli dati u vezi s Prepiskom "ne bi ništa dodalo samim dokumentima".²⁸

9. U povjerljivim dodacima Odgovoru, tužilaštvo iznosi pojedinosti o prirodi objelodanjenih dokumenata za svakog od Svjedoka posebno, navodi da li je i kada određeni svjedok dao izjavu prije nastanka relevantne Prepiske i da li je svjedočio u drugim predmetima na ovom Međunarodnom sudu.²⁹ Tužilaštvo primjećuje da su 32 Svjedoka dala pismene izjave ili usmeno svjedočila prije datuma relevantne Prepiske i da nema "značajnog odstupanja" u sadržaju "među tim izjavama", kao i da je njihovo svjedočenje u skladu s njihovim iskazima datim u drugim predmetima.³⁰

10. Tužilaštvo takođe navodi da li je konkretan svjedok zatražio pomoć tužilaštva ili da li mu je tužilaštvo pružilo pomoć a da nije evidentirano da je on to tražio.³¹ U vezi sa 14 Svjedoka, tužilaštvo napominje da je "Vijeće već donijelo odluku" o nekim od dokumenata koji se odnose na njih i da dokumenti koji su eventualno naknadno objelodanjeni sadržajno ničim ne nadopunjavaju informacije sadržane u tim dokumentima.³² Tužilaštvo potvrđuje da su svjedoci KDZ010, KDZ092 i Ahmet Zulić

²⁸ Odgovor, par. 21.

²⁹ Odgovor, povjerljivi dodaci A i B.

³⁰ Odgovor, povjerljivi Dodatak B, par. 25, 28, gdje se upućuje na Odgovor tužilaštva na Šezdeset peti zahtjev da se konstatiše kršenje obaveze objelodanivanja, 12. decembar 2011. godine (dalje u tekstu: Odgovor na Šezdeset peti zahtjev), povjerljivi Dodatak A, par. 18–19; par. 30, 32, gdje se upućuje na Odgovor na Šezdeset peti zahtjev, povjerljivi Dodatak A, par. 26–27; par. 34, gdje se upućuje na Odgovor na Šezdeset peti zahtjev, povjerljivi Dodatak A, par. 33; par. 36, 38, gdje se upućuje na Odgovor na Šezdeset peti zahtjev, povjerljivi Dodatak A, par. 36; par. 39, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, gdje se upućuje na Odgovor na Šezdeset peti zahtjev, povjerljivi Dodatak A, par. 43; par. 59, gdje se upućuje na Odgovor na Šezdeset peti zahtjev, povjerljivi Dodatak A, par. 20; par. 61, gdje se upućuje na Odgovor na Šezdeset peti zahtjev, povjerljivi Dodatak A, par. 28; par. 63, 67 gdje se upućuje na Odgovor na Šezdeset peti zahtjev, povjerljivi Dodatak A, par. 37; par. 68, 71, 73, gdje se upućuje na Odgovor na Šezdeset peti zahtjev, povjerljivi Dodatak A, par. 40; par. 74, 75, 77 (izjava dana u vrijeme iz kojeg potiče Prepisa), 79, 81, gdje se upućuje na Odgovor na Šezdeset peti zahtjev, povjerljivi Dodatak A, par. 23; par. 83, 85, 87, 89, 91, 94, 96, 98. Radi se o sljedeća 32 svjedoku: KDZ011, KDZ017, KDZ051, KDZ310, KDZ490, KDZ605, Ivo Atlja, Isak Gaši, Nenad Krejić, Idriz Merdžanić, Kerim Mešanović, Mirsad Mujadžić, Izet Redžić, Nusret Sivac, KDZ023, KDZ054, KDZ070, KDZ611, Jusuf Avdisphahić, Sakib Husrefović, Nermiñ Karagić, Mirsad Kuralić, Safet Tači (koji je dao izjavu u vrijeme kad je nastala Prepisa), KDZ015, KDZ045, KDZ047, KDZ067, KDZ068, KDZ084, KDZ114, KDZ296 i Midho Alić.

³¹ Odgovor, povjerljivi Dodatak B, par. 27, 29, 31, 33, 35, 37, 38, gdje se upućuje na Odgovor na Šezdeset peti zahtjev, povjerljivi Dodatak A, par. 36; par. 39, 43, 45, 47, 49, 51, 53, 56, 58, 60, 62, 64, 66, 70, 72, 73, gdje se upućuje na Odgovor na Šezdeset peti zahtjev, povjerljivi Dodatak A, par. 41, par. 74, 76, 78, 80, 86, 88, 90, 93, 95, 97, 99.

³² Odgovor, povjerljivi Dodatak B, par. 26, 29, 33, 39, 41, 47, 55–56, 58, 60, 62, 66, 68, 74, 82.

dali pismene izjave i svjedočili u sudnici tek nakon nastanka Prepiske koja se odnosi na njih.³³

11. Tužilaštvo smatra da bi Vijeće takođe trebalo da "razmotri da li bi bilo pravično prema tim svjedocima izdati nalog za pozivanje, odnosno ponovno pozivanje", naročito s obzirom na to da je u vezi sa većinom Svjedoka kojima su odobrene zaštitne mjere postojala "objektivno utemeljena opasnost po bezbjednost njih ili njihovih porodica".³⁴ Nапослјетку, tužilaštvo tvrdi da treba odbiti zahtjev optuženog da se konkretno konstatiše da je tužilaštvo prekršilo svoje obaveze objelodanjivanja na osnovu pravila 68.³⁵

II. Mjerodavno pravo

12. Pravilo 68 Pravilnika tužilaštvu zadaje trajnu obavezu prema kojoj je ono dužno "odbrani objelodaniti sve materijale koji po njegovim stvarnim saznanjima mogu upućivati na nevinost, odnosno ublažiti krivicu optuženog ili uticati na vjerodostojnost dokaza optužbe". Da bi dokazao da je tužilaštvo tu obavezu prekršilo, optuženi mora "iznijeti *prima facie* dokaz[e] o mogućem oslobađajućem ili olakšavajućem karakteru traženog materijala".³⁶

13. Vijeće ponavlja da, bez obzira na internu praksu tužilaštva, postoji jasna obaveza da se potencijalno oslobađajući materijal objelodani "čim je to moguće", a "trajnost obaveze odnosi se samo na činjenicu da, nakon dostave novog materijala tužilaštvu, ono mora ocijeniti da li je materijal potencijalno oslobađajući i shodno tome ga objelodaniti".³⁷

14. Pravilo 68bis predviđa da pretresna vijeća mogu, *proprio motu* ili na zahtjev bilo koje od strana u postupku, donositi odluke o sankcijama za stranu koja se ne pridržava svojih obaveza objelodanjivanja iz Pravilnika. Odlučujući (eventualno) o primjerenom

³³ Odgovor, povjerljivi Dodatak B, par. 57, gdje se upućuje na Odgovor na Šezdeset peti zahtjev, povjerljivi Dodatak A, par. 16; par. 65, gdje se upućuje na Odgovor na Šezdeset peti zahtjev, povjerljivi Dodatak A, par. 30–31; par. 100.

³⁴ Odgovor, par. 22.

³⁵ Odgovor, par. 23.

³⁶ *Tužilac protiv Kordića i Čerkeza*, predmet br. IT-95-14/2-A, Presuda, 17. decembar 2004. godine (dalje u tekstu: Drugostepena presuda u predmetu *Kordić i Čerkez*), par. 179.

³⁷ Odluka po zahtjevu tužilaštva za ponovno razmatranje odluke Pretresnog vijeća od 11. novembra 2010., 10. decembar 2010. godine, par. 11.

pravnom sredstvu, Vijeće mora ispitati da li je kršenjem tih obaveza optuženom nanesena šteta.³⁸

III. Diskusija

15. Tužilaštvo je greškom na osnovu pravila 68 objelodanilo jedan broj dokumenata priloženih uz Šezdeset sedmi zahtjev koji se nisu odnosili na svjedoke u ovom predmetu.³⁹ Vijeće konstatuje da u vezi s tim dokumentima nije došlo do kršenja.

16. Samo tužilaštvo je potvrdilo da "veliki broj dokumenata priloženih uz zahtjeve" podliježe pravilu 68 Pravilnika (dalje u tekstu: Nesportna prepiska).⁴⁰ Među njima je 17 Dokumenata o kojima je odlučeno u ranijim odlukama Vijeća.⁴¹ U odsustvu bilo kakvih novih argumenata optuženog u vezi s tim materijalom, Vijeće odbija Šezdeset sedmi zahtjev kad je riječ o Dokumentima o kojima je odlučeno.

17. S obzirom na to da je tužilaštvo potvrdilo da Nesportna prepiska podliježe pravilu 68 i nakon što ju je i samo pregledalo, Vijeće smatra da priroda Nesportne prepiske ukazuje na to da se tužilaštvo angažovalo na pribavljanju koristi za svjedoke. U takvim okolnostima, Vijeće smatra da bi Nesportna prepiska mogla biti od uticaja na vjerodostojnost Svjedoka. Shodno tome, Vijeće konstatuje da je tužilaštvo prekršilo svoje obaveze iz pravila 68 Pravilnika jer Spornu prepisku nije objelodanilo čim je to bilo moguće, s obzirom na to da on datira još iz 1998. godine, već ju je objelodanilo optuženom tek 13. decembra 2011. i 10. januara 2012. godine. U nastavku teksta biće ocijenjeno da li je tim kršenjem optuženom nanesena šteta, na osnovu toga da li se taj materijal odnosi na Svjedoke na osnovu pravila 92bis ili Svjedoke na osnovu pravila 92ter.

18. Tužilaštvo smatra spornim da li materijal koji je objelodanjen u vezi sa sedam Svjedoka spada u djelokrug pravila 68 (dalje u tekstu: Sporni materijal). Radi se o svjedocima KDZ407, Arminu Baždaru, Draženu Erdemoviću, KDZ122, Momiru Nikoliću, KDZ610 i KDZ072.

³⁸ Drugostepena presuda u predmetu *Kordić i Čerkez*, par. 179; *Tužilac protiv Blaškića*, predmet br. IT-95-14-A, Drugostepena presuda, 29. jul 2004. godine, par. 268.

³⁹ Odgovor, par. 10, povjerljivi Dodatak D.

⁴⁰ Odgovor, par. 1, 5.

⁴¹ V. Odgovor, povjerljivi Dodatak A.

19. Dokument koji je objelodanjen u vezi sa svjedokom KDZ407 jeste [REDIGOVANO].⁴² Dokument koji je objelodanjen u vezi s Arminom Badžarom jeste [REDIGOVANO].⁴³ Materijal koji je objelodanjen u vezi sa Momirom Nikolićem sastoji se od [REDIGOVANO].⁴⁴ U tim materijalima, tužilaštvo naprsto prenosi informacije o bojaznim svjedoka vezanim za bezbjednost i potrebi da se zbog tih bojazni obezbijedi njihova zaštita.

20. [REDIGOVANO] ne mogu se tumačiti kao angažovanje na pribavljanju potencijalne koristi za svjedoke na osnovu toga što su svjedoci tužilaštva. Prema tome, ništa ne sugerire da bi takav materijal mogao uticati na vjerodostojnost svjedoka KDZ407, Badžara ili Nikolića. Vijeće stoga konstatiše da tužilaštvo nije prekršilo svoje obaveze objelodanjivanja kad je riječ o svjedoku KDZ407, Badžaru i Nikoliću.

21. Prvi objelodanjeni dokument u vezi s Erdemovićem [REDIGOVANO].⁴⁵ [REDIGOVANO].⁴⁶ Ti dokumenti pripadaju kategoriji dokumenata o kojima je bilo riječi u paragrafima gore i ne mogu se tumačiti kao angažovanje tužilaštva u tome da Erdemović stekne neku povlasticu zbog toga što je svjedok tužilaštva. Vijeće konstatiše da ti dokumenti ne utiču na Erdemovićevu vjerodostojnost i da, stoga, objelodanjivanjem ta četiri dokumenta tužilaštvo nije prekršilo svoje obaveze.

22. Suprotno tome, jedan od objelodanjenih dokumenata u vezi s Erdemovićem jeste dopis tužilaštva, upućen konkretnom organu matične države, [REDIGOVANO] (dalje u tekstu: Dokument u vezi s Erdemovićem).⁴⁷ U tom dopisu, tužilaštvo ističe činjenicu da će se od Erdemovića tražiti da svjedoči i u daljim predmetima na Međunarodnom sudu.⁴⁸ Vijeće konstatiše da je ovaj dokument sličniji dopisima koje je tužilaštvo upućivalo nacionalnim vlastima i u njima podržavalo ili tražilo oslobođanje od repatrijacije po osnovu toga što je dotična osoba svjedok tužilaštva, i da ga je trebalo objelodaniti na osnovu pravila 68 jer bi

⁴² Odgovor, povjerljivi Dodatak C, par. 103-104; Šezdeset sedmi zahtjev, povjerljivi Dodatak B, ERN 06812426-06812427.

⁴³ Odgovor, povjerljivi Dodatak C, par. 105-106; Šezdeset sedmi zahtjev, povjerljivi Dodatak B, ERN 06812633.

⁴⁴ Odgovor, povjerljivi Dodatak C, par. 111; Šezdeset sedmi zahtjev, povjerljivi Dodatak B, ERN 06812449-068124451.

⁴⁵ Odgovor, povjerljivi Dodatak C, par. 107-108; Šezdeset sedmi zahtjev, povjerljivi Dodatak B, ERN 06812419-06812420.

⁴⁶ Odgovor, povjerljivi Dodatak C, par. 107-108; Šezdeset sedmi zahtjev, povjerljivi Dodatak B, ERN 06812423, 06812424-06812425.

⁴⁷ Odgovor, povjerljivi Dodatak C, par. 107-108; Šezdeset sedmi zahtjev, povjerljivi Dodatak B, ERN 0612421-06812422.

⁴⁸ Odgovor, povjerljivi Dodatak C, par. 107-108; Šezdeset sedmi zahtjev, povjerljivi Dodatak B, ERN 0612421-06812422.

mogao uticati na Erdemovićevu vjerodostojnost. Vijeće stoga konstatiše da je tužilaštvo prekršilo svoje obaveze objelodanjivanja jer taj dokument nije objelodanilo čim je to bilo moguće.

23. Dokumenti objelodanjeni u vezi sa svjedokom KDZ122 uključuju [REDACTED] (dalje u tekstu: Dokumenti u vezi sa svjedokom KDZ122).⁴⁹ Vijeće konstatiše da ti dopisi pokazuju da se tužilaštvo angažovalo na pribavljanju koristi za svjedoka KDZ122 i da potencijalno utiču na njegovu vjerodostojnost, te da je tužilaštvo prekršilo svoju obavezu objelodanjivanja jer taj materijal nije objelodanilo čim je to bilo moguće. U jednom sličnom dopisu predsjednika Međunarodnog suda, upućenom advokatu svjedoka [REDACTED].⁵⁰ Taj dopis ne ukazuje na to da se tužilaštvo angažovalo na pribavljanju koristi za svjedoka i stoga, kad je riječ o tom objelodanjivanju nije došlo do kršenja obaveza objelodanjivanja.

24. Preostali objelodanjeni materijal vezan za svjedoka KDZ122 sadrži [REDACTED].⁵¹ On takođe sadrži odgovor tužilaštva na zahtjev nacionalnih vlasti za informacije u vezi sa svjedokom KDZ122.⁵² [REDACTED].⁵³ [REDACTED].⁵⁴ Vijeće konstatiše da taj materijal ne pokazuje da se tužilaštvo angažovalo na pribavljanju koristi za svjedoka KDZ122 na osnovu toga što je svjedok tužilaštva i da stoga nisu prekršene obaveze objelodanjivanja kad je riječ o objelodanjivanju tog materijala.

25. Dokument vezan za svjedoka KDZ610 je samo potvrda u kojoj tužilaštvo obavještava nacionalne vlasti da on na datum tog dopisa nije potreban kao svjedok.⁵⁵ Isto tako, dokument vezan za svjedoka KDZ072 je odgovor tužilaštva u kojem tužilaštvo obavještava nacionalne vlasti o ličnim prilikama tog svjedoka.⁵⁶ Vijeće konstatiše da ništa ne ukazuje na to da bi taj materijal mogao uticati na vjerodostojnost svjedoka KDZ610 ili svjedoka KDZ072. Vijeće stoga konstatiše da tužilaštvo nije prekršilo svoje

⁴⁹ Odgovor, povjerljivi Dodatak C, par. 109–110; Šezdeset sedmi zahtjev, povjerljivi Dodatak B, ERN 06807000–06807001, 6807134–06807135, 06807138.

⁵⁰ Odgovor, povjerljivi Dodatak C, par. 110; Šezdeset sedmi zahtjev, povjerljivi Dodatak B, ERN 06812443.

⁵¹ Odgovor, povjerljivi Dodatak C, par. 110; Šezdeset sedmi zahtjev, povjerljivi Dodatak B, ERN 06812431–06812433, 0681239–06812442.

⁵² Odgovor, povjerljivi Dodatak C, par. 110; Šezdeset sedmi zahtjev, povjerljivi Dodatak B, ERN 06812447–06812448.

⁵³ Odgovor, povjerljivi Dodatak C, par. 110; Šezdeset sedmi zahtjev, povjerljivi Dodatak B, ERN 06812435–06812438.

⁵⁴ Odgovor, povjerljivi Dodatak C, par. 110; Šezdeset sedmi zahtjev, povjerljivi Dodatak B, ERN 06812444–06812446.

⁵⁵ Odgovor, povjerljivi Dodatak C, par. 112; Šezdeset sedmi zahtjev, povjerljivi Dodatak B, ERN 06812677.

⁵⁶ Odgovor, povjerljivi Dodatak C, par. 113; Šezdeset sedmi zahtjev, povjerljivi Dodatak B, ERN 06815958.

obaveze objelodanjivanja kad je riječ o objelodanjivanju materijala vezanog za svjedoke KDZ610 i KDZ072.

26. Ukratko, Vijeće konstatiše da, osim Dokumenta u vezi s Erdemovićem i Dokumenata u vezi sa svjedokom KDZ122, tužilaštvo nije prekršilo svoje obaveze objelodanjivanja kad je riječ o Spornom materijalu. Što se tiče Dokumenta u vezi s Erdemovićem i Dokumenata u vezi sa svjedokom KDZ122, mada je tužilaštvo prekršilo pravilo 68, Vijeće smatra tih dokumenti nisu od takvog značaja da je optuženi pretrpio neku štetu zbog njihovog zakasnijelog objelodanjivanja. Pri donošenju takvog zaključka, Vijeće je primijetilo da svjedok KDZ122 tek treba da svjedoči, a da je, nakon datuma podnošenja Šezdeset sedmog zahtjeva, Vijeće naložilo da se Erdemović pozove radi unakrsnog ispitanja. Stoga je optuženi u potpunosti raspolagao mogućnošću da unakrsno ispita svjedoke o Dokumentima u vezi sa svjedokom KDZ122 i Dokumentom u vezi s Erdemovićem, ukoliko je to želio.

27. Što se tiče pravnog sredstva koje je tražio optuženi, sa zahtjevom optuženog da se Svjedoci na osnovu pravila 92bis pozovu radi unakrsnog ispitanja Vijeće će postupati kao sa zahtjevom za ponovno razmatranje prvobitne odluke da se njihovo svjedočenje prihvati na osnovu pravila 92bis, bez potrebe za unakrsnim ispitanjem. Vijeće podsjeća da "vijeća imaju inherentno diskreciono ovlaštenje da preispituju ranije donesene interlokutorne odluke u izuzetnim slučajevima, 'ako se pokaže očigledna greška u rezonovanju ili ako je to potrebno kako bi se sprečila nepravda'".⁵⁷ Prema tome, strana koja traži ponovno razmatranje podliježe obavezi da uvjeri Vijeće u postojanje očigledne greške u obrazloženju ili u postojanje posebnih okolnosti koje opravdavaju ponovno razmatranje, kako bi se spriječila nepravda.⁵⁸

⁵⁷ Odluka po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje svjedočenja svjedoka KDZ595 na osnovu pravila 92quater i zahtjeva optuženog za ponovno razmatranje odluke, 6. decembar 2011. godine (dalje u tekstu: Odluka u vezi sa svjedokom KDZ595), par. 7, gdje se poziva na Odluku po zahtjevima optuženog za ponovno razmatranje odluka o formalnom primanju na znanje činjenica o kojima je već presuđeno, 14. juni 2010. godine, par. 12, gdje se poziva na predmetu *Tužilac protiv S. Miloševića*, predmet br. IT-02-54-AR108bis.3, povjerljiva Odluka po zahtevu Srbije i Crne Gore za preispitanje odluke Pretresnog veća od 6. decembra 2005., 6. april 2006. godine, par. 25, fusnota 40 (gdje se citira predmet *Kajelijeli protiv tužioca*, predmet br. ICTR-98-44A-A, Presuda, 23. maj 2005. godine, par. 203–204); v. takođe predmet *Ndindabahizi protiv tužioca*, predmet br. ICTR-01-71-A, Odluka po žaliočevom zahtjevu za preispitanje odluke od 4. aprila 2006. godine uslijed materijalne greške, 14. juni 2006. godine, par. 2.

⁵⁸ Odluka u vezi sa svjedokom KDZ595, par. 7, gdje se upućuje na predmet *Tužilac protiv Galića*, predmet br. IT-98-29-A, Odluka po zahtjevu odbrane za preispitanje, 16. juli 2004. godine, str. 2; v. takođe predmet *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po Nikolićevom zahtjevu za preispitanje i nalog za izdavanje

28. Zakasnjelo objelodanjivanje Nesporne prepiske predstavlja novu okolnost, te se postavlja pitanje da li bi Vijeće odobrilo da se iskazi Svjedoka na osnovu pravila 92bis uvrste u spis na osnovu pravila 92bis bez njihovog unakrsnog ispitivanja da je znalo za sadržaj te Nesporne prepiske.

29. Vijeće je konstatovalo da se iskazi Svjedoka na osnovu pravila 92bis mogu uvrstiti u spis na osnovu pravila 92bis na temelju toga što su ti predloženi dokazi relevantni za jedan broj optužbi protiv optuženog i imaju dokaznu vrijednost, što njihovo svjedočenje većim dijelom čine dokazi o bazi zločina i što su ti iskazi kumulativni u odnosu na iskaze jednog broja svjedoka.⁵⁹ Pri donošenju tog zaključka, Vijeće je konstatovalo da se iskazi Svjedoka na osnovu pravila 92bis ne odnose na djela i ponašanje optuženog za koja se tereti u Trećoj izmijenjenoj optužnici (dalje u tekstu: Optužnica) i da se njima ne "dokazuje da je optuženi učestvovao u udruženom zločinačkom poduhvatu" za koji se tereti u Optužnici, ili da je imao potrebnu namjeru za činjenje tih zločina.⁶⁰ Vijeće je takođe konstatovalo da nema drugih faktora koji govore protiv toga da se njihova ranija svjedočenja uvrste u spis na osnovu pravila 92bis ili koji nalažu da oni pristupe sudu radi unakrsnog ispitivanja.⁶¹

30. S obzirom na prvobitnu ocjenu Vijeća da nije potrebno da Svjedoci na osnovu pravila 92bis pristupe radi unakrsnog ispitivanja, Vijeće konstatiše da optuženi nije pokazao da je Nesporna prepiska po sebi tako značajna za ocjenu njihovih svjedočenja da bi dotičnu odluku bilo neophodno ponovno razmotriti kako bi se sprječila nepravda. Nadalje, u vezi sa šest Svjedoka na osnovu pravila 92bis Vijeće je nedavno donijelo odluku da su prekrštene obaveze objelodanjivanja kad je riječ o objelodanjivanju sličnog materijala, ali da optuženi nije pokazao da je sadržaj tog materijala tako značajan za

nalogu *subpoena duces tecum*, 2. april 2009. godine, str. 2; *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Odluka u vezi sa zahtjevima strana u postupku za preispitivanje odluka Vijeća, 26. mart 2009. godine, str. 2-3.

⁵⁹ Odluka po prvom zahtjevu tužilaštva za prihvatanje izjava i transkripata iskaza umjesto svjedočenja *viva voce* na osnovu pravila 92bis (svjedoci za jedanaest opština), 10. novembar 2009. godine (dalje u tekstu: Odluka u vezi s opštinama), par. 21, 23, 27; Daljnja odluka po prvom zahtjevu tužilaštva na osnovu pravila 92bis (svjedoci za jedanaest opština), 9. februar 2010. godine (dalje u tekstu: Daljnja odluka u vezi s opštinama), par. 13, 17, 24; Odluka po drugom zahtjevu tužilaštva za prihvatanje izjava i transkripata iskaza umjesto svjedočenja *viva voce* na osnovu pravila 92bis (svjedoci iz opština u ARK), 18. mart 2010. godine (dalje u tekstu: Odluka u vezi s ARK), par. 28, 33-35; Odluka u vezi sa Srebrenicom, par. 34-37, 67.

⁶⁰ Odluka u vezi s opštinama, par. 23, 25-26; Daljnja odluka u vezi s opštinama, par. 18, 20; Odluka u vezi s ARK, par. 31; Odluka u vezi sa Srebrenicom, par. 34, 40, 43-44.

⁶¹ Odluka u vezi s opštinama, par. 28, 32-33, 35; Dalja odluka u vezi s opštinama, par. 24-25; Odluka u vezi s ARK, par. 40-42, 49; Odluka u vezi sa Srebrenicom, par. 35, 38.

ocjenu njihovih svjedočenja da bi njegovo zakasnjelo objelodanjivanje opravdavalo ponovno razmatranje prvobitne odluke da se oni ne pozovu radi unakrsnog ispitivanja.⁶² S obzirom na to da su objelodanjeni dokumenti i Nesporna prepiska sličnog sadržaja i to da optuženi nije iznio daljnje argumente, nema ničeg što bi nalagalo drugačiji zaključak Vijeća u vezi s tim svjedocima.

31. Vijeće takođe primjećuje da je, prema tvrdnji tužilaštva, 12 Svjedoka na osnovu pravila 92bis dalo izjave prije datuma relevantne Nesporne prepiske i da nema “značajnijih odstupanja” u sadržaju njihovog svjedočenja “među tim izjavama”, kao i da su te izjave u skladu s njihovim iskazima u drugim predmetima.⁶³ Vijeće nije u poziciji da ocijeni dosljednost izjava danih prije i poslije datuma Nesporne prepiske. Međutim, u odsustvu argumenata koji ukazuju na eventualnu takvu nedosljednost, Vijeće se nije uvjerilo da je optuženi pokazao da je sadržaj Nesporne prepiske tako značajan za ocjenu iskaza Svjedoka na osnovu pravila 92bis da njeno zakasnjelo objelodanjivanje opravdava ponovno razmatranje prvobitne odluke da se oni ne pozovu radi unakrsnog ispitivanja. U svjetlu novih okolnosti vezanih za objelodanjivanje Nesporne prepiske, ponovno razmatranje te odluke nije neophodno kako bi se spriječila nepravda.

32. Uslijed toga, Vijeće konstatuje da optuženom nije nanesena šteta zakasnjelim objelodanjivanjem Nesporne prepiske i da toga ne treba izuzeti iskaze Svjedoka na osnovu pravila 92bis. Pri donošenju tog zaključka, Vijeće je primijetilo da Nespornu prepisku većim dijelom čine tipski dopisi tužilaštva upućeni relevantnim nacionalnim vlastima, u kojima je tužilaštvo obavještavalo te nacionalne vlasti da je predmetni svjedok potreban radi svjedočenja u tekućem ili predstojećem suđenju i samo zbog toga tražilo njegovo oslobođanje od repatrijacije.

33. Što se tiče Svjedoka na osnovu pravila 92ter, Vijeće konstatuje da je tužilaštvo prekršilo svoje obaveze objelodanjivanja iz pravila 68 Pravilnika time što je kasno objelodanilo Nespornu prepisku. Međutim, Vijeće konstatuje da tim kršenjem optuženom nije nanesena šteta. Pri donošenju tog zaključka, Vijeće je primijetilo da su, prema

⁶² [REDIGOVANO].

⁶³ Odgovor, povjerljivi Dodatak B, par. 59 (u vezi sa svjedokom KDZ023), par. 61 (u vezi sa svjedokom KDZ054), par. 63 (u vezi sa svjedokom KDZ070), par. 67–68 (u vezi sa svjedokom KDZ611), par. 69 (u vezi sa Jusufom Avdispahićem), par. 71 (u vezi sa Sakibom Husrefovićem), par. 73–74 (u vezi sa Nerminom Karagićem), par. 75 (u vezi s Mirsadom Kuralićem), par. 77 (u vezi sa Safetom Tačijem); povjerljivi Dodatak C, par. 102 (u vezi sa svjedokom KDZ407), par. 107 (u vezi sa Draženom Erdemovićem), par. 113 (u vezi sa svjedokom KDZ072).

tvrđnjama tužilaštva, svi Svjedoci na osnovu pravila 92ter osim Safeta Zulića dali pismene izjave ili su usmjeno svjedočili prije datuma relevantne Nesporne prepiske, da nema “značajnog odstupanja” u sadržaju njihovog svjedočenja “među tim izjavama”, kao i da su njihovi iskazi u skladu s njihovim iskazima u drugim predmetima.⁶⁴ Kao što je bilo riječi gore u tekstu, Vijeće nije u poziciji da ocijeni dosljednost izjava danih prije i poslije datuma Nesporne prepiske, ali u odsustvu argumenata koji ukazuju na neku takvu nedosljednost, Vijeće se nije uvjerilo da je sadržaj Nesporne prepiske tako značajan za ocjenu svjedočenja Svjedoka na osnovu pravila 92ter da je optuženom nanesena šteta njenim zakasnjelim objelodanjivanjem.

34. Što se tiče Ahmeda Zulića, Vijeće primjećuje da su njegove izjave i svjedočenje novijeg datuma nego Prepiska koja se odnosi na njega. Međutim, optuženi nije ukazao ni na kakve nedosljednosti u njegovom ranijem svjedočenju, kao ni na bilo koji drugi faktor koji bi sugerisao da je samo taj jedan dokument koji se odnosi na Zulića tako značajan za ocjenu vjerodostojnosti njegovog svjedočenja da je optuženom nanesena šteta tim kasnim objelodanjivanjem ili da opravdava ponovno pozivanje tog svjedoka radi unakrsnog ispitivanja o tome jednom dokumentu.

35. Pored toga, Vijeće je, u vezi sa šest Svjedoka na osnovu pravila 92ter, nedavno donijelo odluku u kojoj je zaključilo da je tužilaštvo prekršilo svoje obaveze objelodanjivanja kad je riječ o objelodanjivanju sličnog materijala, ali da tim kršenjem optuženom nije nanesena šteta.⁶⁵ S obzirom na to da su objelodanjeni dokumenti i Nesporne prepiske sličnog sadržaja i da optuženi nije iznio daljnje argumente, nema ničeg što bi nalagalo drugačiji zaključak Vijeća u vezi s tim svjedocima. Vijeće takođe primjećuje da je, u vrijeme podnošenja zahtjeva, 12 Svjedoka tek trebalo da svjedoči i da je optuženi stoga bio u prilici da te svjedočke unakrsno ispita o pitanjima iznesenim u Nespornej prepisci ukoliko je to želio. Uz to, što se tiče Momira Nikolića i Dražena Erdemovića, koji su svjedočili nakon što je podnesen Šezdeset sedmi zahtjev, Vijeće primjećuje da im optuženi nije postavio nijedno pitanje o objelodanjenoj prepisci vezanoj za ta svjedoka. To dodatno pokazuje da sadržaj Nesporne prepiske nije tako značajan za

⁶⁴ Odgovor, povjerljivi Dodatak B, par. 25, 28, 30, 32, 34, 36, 38–39, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 79, 81, 83, 85, 87, 89, 91, 94, 96, 98.

⁶⁵ Odluka po Šezdeset petom zahtjevu, par. 16, 23, u vezi sa svjedocima KDZ017, KDZ052, KDZ310, KDZ605, Nusretom Sivcem i KDZ045.

ocjenu vjerodostojnosti Svjedoka i da optuženom nije nanesena šteta njenim kasnim objelodanjivanjem.

36. Pošto optuženom nije nanesena šteta, nema osnova za izdavanje naloga za izuzimanje svjedočenja Svjedoka ili za ponovno pozivanje Svjedoka na osnovu pravila 92ter radi unakrsnog ispitivanja o pitanjima iznesenim u Nespornoj prepisci.

IV. Dispozitiv

37. Iz gore navedenih razloga, Pretresno vijeće, na osnovu pravila 54, 68 i 68bis Pravilnika, ovim

- a) većinom glasova, uz suprotno mišljenje sudske komisije Kwon,⁶⁶ djelimično **ODOBRAVA**
Zahtjev i konstatuje da je tužilaštvo prekršilo pravilo 68 Pravilnika jer je kasno
objelodanilo Nespornu prepisku, Dokument u vezi s Erdemovićem i Dokumente u
vezi sa svjedokom KDZ122; i
- b) **ODBIJA** Zahtjev u svim drugim aspektima.

Sastavljen na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavan tekst na
engleskom.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 1. marta 2012. godine
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]

⁶⁶ Sudija Kwon upućuje na svoje Djelimično suprotno mišljenje u Odluci po zahtjevima optuženog broj 37-42 u vezi s kršenjem odredbi pravila o objelodanjivanju i djelimično suprotno mišljenje sudske komisije Kwon, 29. mart 2011. godine. Iako se sudija Kwon slaže s mišljenjem većine da je prekršeno pravilo 68 Pravilnika, pošto optuženo nije nanesena šteta, on smatra da Zahtjeve treba odbiti u cijelosti.